

Suvestinė redakcija nuo 2020-04-09 iki 2020-11-06

Isakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [27-1234](#), i. k. 1122250ISAK000V-164

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO
ĮSAKYMAS**

**DĖL KOCHLEARINIO IMPLANTO, BAHĀ ĮSRIEGIAMOJO KAULINIO
IMPLANTO, VIDURINĖS AUSIES KLAUSOS SISTEMOS IR ATSARGINIO ŠIU
MEDICINOS PAGALBOS PRIEMONIŲ PROCESORIAUS ĮSIGIJIMO IŠLAIDŲ
KOMPENSAVIMO PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO
BIUDŽETO LĘŠOMIS TVARKOS APRAŠO BEI ŠIU MEDICINOS PAGALBOS
PRIEMONIŲ BAZINIŲ KAINŲ TVIRTINIMO**

2012 m. vasario 29 d. Nr. V-164
Vilnius

Vadovaudamas Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 2 punktu:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [V-422](#), 2017-04-13, paskelbta TAR 2017-04-19, i. k. 2017-06553

1. Tvirtinu:

1.1. Kochlearinio implanto, BAHA įsriegiamojo kaulinio implanto, vidurinės ausies klausos sistemos ir atsarginio šiu medicinos pagalbos priemonių procesoriaus įsigijimo išlaidų kompensavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lęšomis tvarkos aprašą (pridedama);

1.2. I tipo kochlearinio implanto bazine kainą – 25 486,56 euro (įskaitant pridėtinės vertės mokestį);

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1002](#), 2014-09-29, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13843

1.3. II tipo kochlearinio implanto bazine kainą – 21 945,09 euro (įskaitant pridėtinės vertės mokestį);

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1002](#), 2014-09-29, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13843

1.4. BAHA įsriegiamojo kaulinio implanto bazine kainą – 6690,00 euro (įskaitant pridėtinės vertės mokestį);

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1002](#), 2014-09-29, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13843

Nr. [V-422](#), 2017-04-13, paskelbta TAR 2017-04-19, i. k. 2017-06553

1.5. vidurinės ausies klausos sistemos „Vibrant Soundbridge“ bazine kainą – 12 200,00 euro (įskaitant pridėtinės vertės mokestį);

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1002](#), 2014-09-29, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13843

Nr. [V-422](#), 2017-04-13, paskelbta TAR 2017-04-19, i. k. 2017-06553

1.6. kochlearinio implanto atsarginio procesoriaus bazine kainą – 8398,98 euro (įskaitant pridėtinės vertės mokestį);

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1002](#), 2014-09-29, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13843

1.7. BAHA įsriegiamojo kaulinio implanto atsarginio procesoriaus bazine kainą – 5370,00 euro (įskaitant pridėtinės vertės mokesčių);

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1002](#), 2014-09-29, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13843

Nr. [V-422](#), 2017-04-13, paskelbta TAR 2017-04-19, i. k. 2017-06553

1.8. vidurinės ausies klausos sistemos „Vibrant Soundbridge“ atsarginio procesoriaus bazine kainą – 5240,00 euro (įskaitant pridėtinės vertės mokesčių).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1002](#), 2014-09-29, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13843

Nr. [V-422](#), 2017-04-13, paskelbta TAR 2017-04-19, i. k. 2017-06553

2. P r i p a ž i s t u netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 24 d. įsakymą Nr. V-1069 „Dėl Kochlearinio implanto, BAHA įsriegiamojo kaulinio implanto, vidurinės ausies klausos sistemos ir atsarginio kochlearinio implanto procesoriaus įsigijimo išlaidų kompensavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo ir šių medicinos pagalbos priemonių bazinių kainų tvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. [1-47](#));

2.2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. lapkričio 29 d. įsakymą Nr. V-1025 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 24 d. įsakymo Nr. V-1069 „Dėl Kochlearinio implanto, BAHA įsriegiamojo kaulinio implanto, vidurinės ausies klausos sistemos ir atsarginio kochlearinio implanto procesoriaus įsigijimo išlaidų kompensavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo ir šių medicinos pagalbos priemonių bazinių kainų tvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. [142-7309](#)).

3. Pavedu įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal administravimo sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

RAIMONDAS ŠUKYS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2012 m. vasario 29 d. įsakymu Nr. V-164

**KOCHLEARINIO IMPLANTO, BAHĀ ĮSRIEGIAMOJO KAULINIO IMPLANTO,
VIDURINĖS AUSIES KLAUSOS SISTEMOS IR ATSARGINIO ŠIŲ MEDICINOS
PAGALBOS PRIEMONIŲ PROCESORIAUS ĮSIGIJIMO IŠLAIDŲ
KOMPENSAVIMO PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO
BIUDŽETO LĘŠOMIS TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kochlearinio implanto, BAHĀ įsriegiamojo kaulinio implanto, vidurinės ausies klausos sistemos ir atsarginio šių medicinos pagalbos priemonių procesoriaus įsigijimo išlaidų kompensavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lęšomis tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato kochlearinio implanto, BAHĀ įsriegiamojo kaulinio implanto (toliau – BAHĀ implanto), vidurinės ausies klausos sistemos (toliau – klausos sistema) ir atsarginio šių medicinos pagalbos priemonių procesoriaus (toliau – atsarginis procesorius) įsigijimo organizavimo principus bei įsigijimo išlaidų kompensavimo iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto tvarką.

2. Kochlearinio implanto, BAHĀ implanto, klausos sistemos ir atsarginio procesoriaus įsigijimo išlaidos kompensuojamos tik į Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VLK) eilę įrašytiems pacientams, apdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu (toliau – pacientai).

3. Aprašu privalo vadovautis:

3.1. VLK;

3.2. įmonės, sudariusios sutartis su VLK dėl pacientų aprūpinimo kochleariniai implantais, BAHĀ implantais, vidurinės ausies klausos sistemomis ir atsarginiai procesoriais;

3.3. gydytojai, rekomenduojantys pacientui kochlearinį implantą, BAHĀ implantą, vidurinės ausies klausos sistemą ar atsarginį procesorių;

3.4. asmens sveikatos priežiūros įstaigos (toliau – ASPI), atliekančios kochlearinio implanto, BAHĀ implanto, klausos sistemos ar atsarginio procesoriaus implantavimo operacijas.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

Kochlearinis implantas (pirmojo ir antrojo tipo) – tai elektroninis klausos reabilitacijos įrenginys, chirurginiu būdu įsriegiamas į vidinę ausį ir veikiantis klausos nervą elektriniais impulsais. Jis skiriamas asmenims, kuriems nustatytas sunkus arba labai sunkus klausos pažeidimas, jei kitos klausos reabilitacijos priemonės yra neveiksmingos. Kochlearinis implantas susideda iš vidinės ir išorinės dalies. Vidinė implanto dalis keičia koduotus signalus į elektrinius impulsus, o šie siunčiami elektrodais ir stimuliuoja gyvybingas klausos nervo skaidulas. Išorinė dalis yra kalbos procesorius, analizujantis garsus ir verčiantis juos koduotais elektriniaisiais signalais.

BAHĀ (angl. *bone anchored hearing aid*) **implantas** – tai klausos reabilitacijos įrenginys, perduodantis virpesius per užausio srities kaulą į vidinę ausį. Įrenginys susideda iš mažo titaninio implanto, operacijos metu įsriegiamu į užausio kaulą, ir prie jo tvirtinamos skaitmeninio signalo apdorojimo sistemos procesoriaus. BAHĀ sistema grąžina klausą pacientams, kurių išorinė ausies landa nesusiformavusi bei pažeista ir (arba) kuriems yra nustatyta vidurinės ausies patologija. Mažesniems nei 4–5 metų vaikams, kurių užausio kaulas nesutvirtėjęs ir negalima patikimai įsriegti titaninio implanto, BAHĀ procesorius tvirtinamas prie specialios apjuosiančios galvą juostos.

Vidurinės ausies klausos sistema (toliau – klausos sistema) – tai klausos įrenginys, mikrochirurginės operacijos metu įsodinamas į vidurinės ausies būgninę ertmę ir sudarantis sąlygas virpesiams pasiekti vidinės ausies struktūras.

Atsarginis procesorius (kochlearinio implanto, BAHA implanto, klausos sistemos) – periodiškai (ne anksčiau kaip kas 5 metus) keičiama kochlearinio implanto, BAHA implanto ir klausos sistemos išorinė dalis.

Pacientai – Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. [55-1287](#); 2002, Nr. [123-5512](#)) nustatyta tvarka privalomuoju sveikatos draudimu apdrausti asmenys.

Bazinės kochlearinio implanto, BAHA implanto, klausos sistemos ir atsarginio procesoriaus kainos – sveikatos apsaugos ministro patvirtintos kochlearinio implanto, BAHA implanto, klausos sistemos ir atsarginio procesoriaus kainos, pagal kurias pacientams kompensuojamos jų įsigijimo išlaidos.

Įmonė – teisės aktų nustatyta tvarka veikiantis juridinis asmuo, aprūpinantis apdraustuosius privalomuoju sveikatos draudimu kochleariniai implantais, BAHA implantais, klausos sistemomis ir atsarginiai procesoriai bei sudarės sutartį su VLK.

Garantinis raštas – VLK raštas, laidujantis kochlearinio implanto, BAHA implanto, klausos sistemos ir atsarginio procesoriaus įsigijimo išlaidų kompensavimą pagal bazines šių medicinos pagalbos priemonių kainas iki kalendorinių metų pabaigos.

5. Rengiant Aprašą, vadovautasi šiais Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais:

- 5.1. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymu;
- 5.2. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu (Žin., 1994, Nr. [63-1231](#); 1998, Nr. [112-3099](#));
- 5.3. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymu (Žin., 1996, Nr. [66-1572](#); 1998, Nr. [109-2995](#));
- 5.4. Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlgyinimo įstatymu (Žin., 1996, Nr. [102-2317](#); 2009, Nr. 145-6425).

II. KOCHLEARINIO IMPLANTO, BAHA IMPLANTO, KLAUSOS SISTEMOS IR ATSARGINIO PROCESORIAUS SKYRIMO BEI PRAŠYMU KOMPENSUOTI JŪ ĮSIGIJIMO IŠLAIDAS PATEIKIMO TVARKA

6. Kochlearinio implanto, BAHA implanto, klausos sistemos ir atsarginio procesoriaus įsigijimo išlaidos kompensuojamos iš PSDF biudžeto pagal sveikatos apsaugos ministro patvirtintas bazines kainas, neviršijant einamiesiems metams šioms išlaidoms padengti numatytyų lėšų.

7. Kochlearinis implantas, BAHA įsriegiamasis kaulinis implantas ar vidurinės ausies klausos sistema skiriami tik vienai ausiai, o jų įsigijimo išlaidos pacientui kompensuojamos tik vieną kartą eilės tvarka pagal prašymo pateikimo datą. Atsarginio šių medicinos pagalbos priemonių procesoriaus įsigijimo išlaidos kompensuojamos ne dažniau kaip kas 5 metus. Apdraustiesiems, kurie atitinka 11 ir 11¹ punktuose nurodytus kriterijus, gali būti kompensuojamos ir antrojo kochlearinio implanto įsigijimo išlaidos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-535](#), 2014-05-05, paskelbta TAR 2014-05-08, i. k. 2014-05234

8. Įmonė, ketinanti sudaryti sutartį su VLK (sutartis sudaroma vieneriems kalendoriniams metams), turi laikytis šių reikalavimų:

- 8.1. paraiškas pateikti iki einamųjų metų sausio 10 d.;
- 8.2. būti įregistruota teisės aktų nustatyta tvarka;
- 8.3. privalo turėti Europos Bendrijos notifikuotos įstaigos išduotą medicinos pagalbos priemonės atitinkties sertifikatą;
- 8.4. privalo užtikrinti, kad pacientas, pageidaujantis įsigyti kochlearinį implantą, BAHA

implantą, klausos sistemą ar atsarginį procesorių, galėtų pasirinkti tokią priemonę, už kurią nereikėtų primokėti, t. y. kurios kaina atitiktų bazinę kainą;

8.5. privalo užtikrinti, kad paciento pasirinkta medicinos pagalbos priemonė – kochlearinis implantas, BAHA implantas, klausos sistema ar atsarginis procesorius – būtų laiku nugabenta į VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikas (toliau – Santariškių klinikos) arba į Lietuvos sveikatos mokslo universiteto ligoninės VšĮ Kauno klinikas (toliau – Kauno klinikos), kuriose atliekamos kochlearinių implantų, BAHA implantų ir klausos sistemų implantavimo operacijos bei pritaikomi atsarginiai procesoriai.

9. VLK ir įmonė privalo sudaryti sutartį ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo PSDF biudžeto patvirtinimo. Siekiant užtikrinti nenetrūkstamą kochlearinių implantų, BAHA implantų, klausos sistemų ir atsarginių procesorių tiekimą bei atsižvelgiant į einamujų metų PSDF biudžeto išlaidas šioms medicinos pagalbos priemonėms, sutarčių galiojimas gali būti pratęsiamas ir kitiems kalendoriniams metams.

10. Kochlearinio implanto, BAHA implanto ir klausos sistemos implantavimo operacijos bei atsarginio procesoriaus skyrimo būtinumą nustato Santariškių klinikų arba Kauno klinikų gydytojų konsiliumas (toliau – gydytojų konsiliumas), kuriame turi dalyvauti trys gydytojai otorinolaringologai. Siuntimą konsultuotis Santariškių klinikose arba Kauno klinikose pacientui išduoda asmens sveikatos priežiūros įstaigos, prie kurios pacientas yra prisirašęs, šeimos (arba vaikų ligų ar vadaus ligų) gydytojas arba gydytojas otorinolaringologas.

11. Kochleariniai implantai skiriami vaikams ir suaugusiesiems, kurių sveikatos būklė atitinka visus šiuos bendruosius kriterijus:

11.1. klausos pažeidimas yra sunkus arba labai sunkus;

11.2. reabilitacija, taikant klausos aparatus, yra neefektyvi, t. y. toninės audiometrijos tyrimu nustatoma, kad klausos slenksčių vidurkis kalbinių dažnių diapazone (vaikų – 500–4000 Hz, ir girdėjusių, bet staiga netekusių klausos abiem ausimis suaugusiuju, – 500–2000 Hz) su klausos aparatais laisvame lauke nesiekia 55 dB;

11.3. nėra medicininiių chirurginio gydymo kontraindikacijų;

11.4. numatomas geras klausos reabilitacijos, taikant kochlearinį implantą, BAHA implantą ar klausos sistemą, rezultatas;

11.5. yra lavinimo ir reabilitacinės priežiūros galimybė.

11¹. Antrojo kochlearinio implanto skyrimo kriterijai:

11¹.1. Abiem ausims iš karto kochleariniai implantai gydytojų konsilio sprendimu gali būti skiriami tik pagal šias indikacijas ir šiomis sąlygomis (jų įsigijimo išlaidos pacientui kompensuojamos vieną kartą):

11¹.1.1. vaikams iki 3 metų, kuriems diagnozuotas abipusis sunkus, labai sunkus klausos sutrikimas arba kurtumas ir nėra kitų raidos sutrikimų;

11¹.1.2. vaikams iki 18 metų, jei abipusį kurtumą sukélė meningitas.

11¹.2. Tais atvejais, kai vienos ausies kochlearinė implantacija jau atlikta, kitai ausiai kochlearinis implantas skiriamas tik pagal šias indikacijas ir šiomis sąlygomis:

11¹.2.1. vaikams iki 6 metų, kuriems diagnozuotas įgimtas abipusis sunkus, labai sunkus klausos sutrikimas arba kurtumas ir kurių kalbos įgūdžių ir klausos formavimosi rezultatai po vienos ausies kochlearinės implantacijos yra geri;

11¹.2.2. vaikams iki 18 metų arba bendrojo ugdymo mokyklose, taip pat mokyklose, skirtose specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, profesinio mokymo įstaigose bei aukštosiose mokyklose besimokantiems asmenims iki 24 metų (imtinai), kurie gimė girdintys, turėjo gerus kalbos įgūdžius ir kuriems, progresuojant prikurtimui, ilgainiui pasireiškė abipusis sunkus arba labai sunkus klausos sutrikimas, arba kurtumas, bet po vienos ausies kochlearinės implantacijos buvo pasiekti geri kalbos įgūdžių atkūrimo rezultatai.

Punkto pakeitimai:

Nr. V-1091, 2016-09-16, paskelbta TAR 2016-09-21, i. k. 2016-23857

11¹.2.3. vaikams iki 6 metų, kuriems diagnozuotas įgimtas abipusis sunkus, labai sunkus klausos sutrikimas arba kurtumas, ir vaikams iki 18 metų, kurie gimė girdintys ir kuriems, progresuojant prikurtimui, ilgainiui pasireiškė abipusis sunkus ar labai sunkus klausos sutrikimas, arba kurtumas, jei jiems yra nustatyta ir kitų sveikatos sutrikimų (regos ar pusiausvyros).

Papildyta punktu:

Nr. [V-535](#), 2014-05-05, paskelbta TAR 2014-05-08, i. k. 2014-05234

12. Gydytojų konsiliumas įvertina, ar paciento būklė atitinka Aprašo 11 punkte nurodytus kriterijus, ir nustato jam taikytinos kompensuojamųjų kochlearinių implantų sistemos tipą pagal audiometriinių tyrimų duomenis, vaiko kalbos ir klausos gebėjimų vertinimo rezultatus (surdopedagogo išvada) ir vaiko raidos vertinimo rezultatus (pedagoginės-psichologinės tarnybos specialistų arba specialistų, teikiančių vaikų raidos sutrikimų ankstyvosios reabilitacijos tretinio lygio paslaugas, išvados):

12.1. pirmojo tipo kochlearinių implantų sistema skiriama:

12.1.1. vaikams iki 3 metų, kurių klausos atkūrimo ir kalbos reabilitacijos galimybės yra geros ir kurie galėtų ateityje lankytis bendrojo ugdymo mokyklą (kai nėra sunkių raidos sutrikimų ar sunkių gretutinių ligų, dėl kurių klausos ir kalbos gebėjimų atkūrimas būtų ribotas);

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1091](#), 2016-09-16, paskelbta TAR 2016-09-21, i. k. 2016-23857

12.1.2. vaikams nuo 3 iki 18 metų, kurių klausos atkūrimo ir kalbos reabilitacijos galimybės yra geros ir kurie galėtų lankytis bendrojo ugdymo mokyklą (kai klausos pažeidimas progresuoja, nors klausą bandoma atkurti klausos aparatais ir yra susiformavę adekvatūs kalbos įgūdžiai, t. y. kai klausos reabilitacija, taikant klausos aparatus, yra nepakankamai veiksminga, nors nėra sunkių raidos sutrikimų);

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1091](#), 2016-09-16, paskelbta TAR 2016-09-21, i. k. 2016-23857

12.1.3. klausą praradusiems asmenims iki 24 metų (imtinai) besimokantiems bendrojo ugdymo mokyklose, taip pat mokyklose, skirtose specialistų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, profesinio mokymo įstaigose ir aukštosiose mokyklose;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1091](#), 2016-09-16, paskelbta TAR 2016-09-21, i. k. 2016-23857

12.2. antrojo tipo kochlearinių implantų sistema skiriama:

12.2.1. 18 metų ir vyresniems asmenims, kuriems nustatyta abipusis postlingvinis neurosensorinis klausos pažeidimas, jei jų klausos reabilitacija, taikant klausos aparatus, nepakankamai veiksminga;

12.2.2. vaikams iki 18 metų, kurių klausos atkūrimo ir kalbos reabilitacijos galimybės yra ribotos, o klausos ir kalbos gebėjimų nepakanka bendrojo ugdymo mokyklai lankytis (kai pacientui, kuriam nustatytais sunkus raidos sutrikimas arba sunkios gretutinės ligos ir kurio kalbos įgūdžiai nepakankamai geri, iki implantacijos suteiktos klausos reabilitacijos paslaugos yra nepakankamai veiksmingos).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1091](#), 2016-09-16, paskelbta TAR 2016-09-21, i. k. 2016-23857

13. BAHA implantai arba klausos sistemos skiriami pacientams, kuriems nustatytais sunkus kondukcinio tipo klausos pažeidimas, t. y. jei toninės audiometrijos tyrimu nustatoma, kad orinio laidumo klausos slenksčių vidurkis kalbos dažnių diapazone nuo 500 iki 4000 Hz siekia $60 > \text{dB}$, išliekant gerai percepinei (suvokimo) klausos nervo funkcijai, bet dėl anatominii išorinės ir vidurinės ausies dalij defektų yra negalima klausos reabilitacija taikant iprastus klausos aparatus.

13¹. BAHA implantas arba vidurinės ausies klausos sistema skiriami vaikams iki 18 metų, kuriems nustatytas vienpusis kondukcinis klausos pažeidimas, laikantis visų šių sąlygų:

13¹.1. pažeistos ausies klausos slenkstis yra > 50 dB;

13¹.2. abiejų ausų klausos nervo funkcija yra gera (iekvienos ausies kaulinio laidumo vidurkis yra ne didesnis kaip 25 dB);

13¹.3. kondukcinių prikurtimų pacientui sukėlė išorinės ausies atrezija, vidurinės ausies vystymosi anomalijos, kai timpanosklerozės ar lėtinio vidurinės ausies uždegimo chirurginis gydymas nėra efektyvus arba negali būti efektyvus.

Papildyta punktu:

Nr. [V-921](#), 2016-07-11, paskelbta TAR 2016-07-11, i. k. 2016-19761

14. Konsiliume dalyvaujantys gydytojai užpildo kitą prašymo kompensuoti kochlearinio implanto, BAHA implanto, klausos sistemos ar atsarginio procesoriaus įsigijimo išlaidas (toliau – prašymas) dalį, kurioje pateikiamas konsiliumo išvados (Aprašo priedas). Konsiliumo išvados galioja vienus metus.

15. Gydytojų konsiliumo išvadose turi būti nurodyta:

15.1. paciento, kuriam rekomenduojamas pirmojo ar antrojo tipo kochlearinis implantas, BAHA implantas ar klausos sistema, klinikinė diagnozė, jos nustatymo data ir kodas pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtajį pataisytajį ir papildytą leidimą (Australijos modifikaciją);

15.2. paciento, kuriam rekomenduojamas pirmojo ar antrojo tipo kochlearinis implantas, BAHA implantas ar klausos sistema, diagnostinių tyrimų duomenys ir gydytojų specialistų konsultacijų išvados (audiologinių tyrimų rezultatai bei reabilitacijos, taikant klausos aparatus, efektyvumo įvertinimas, gydytojų specialistų – vaikų ligų gydytojo ar vidaus ligų gydytojo, gydytojo neurologo ar gydytojo vaikų neurologo konsultacijų išvados bei radiologinio, vaiko raidos vertinimo patikrinimų rezultatai), patvirtinantys ligą ar būklę, bei indikacijos, pagal kurias rekomenduojamas pirmojo ar antrojo tipo kochlearinis implantas, BAHA implantas ar klausos sistema, diagnostinių tyrimų atlikimo data;

15.3. pirmojo ar antrojo tipo kochlearinio implanto, BAHA implanto ar klausos sistemos implantavimo operacijos bei atsarginio procesoriaus skyrimo (jei yra praėjė 5 metai nuo implantavimo operacijos) tikslės.

16. Gydytojų konsiliumo išvados turi būti patvirtintos konsiliume dalyvavusių gydytojų parašais ir spaudais.

17. Gydytojų konsiliumui nustatyta tvarka rekomendavus kochlearinį implantą (pirmojo ar antrojo tipo), BAHA implantą, klausos sistemą ar atsarginį procesorių, pacientas (tėvai, globėjai) užpilda nustatytos formos prašymo kompensuoti kochlearinio implanto, BAHA implanto, klausos sistemos ar atsarginio procesoriaus įsigijimo išlaidas blanko (Aprašo priedas) dalį, kurioje pateikiami paciento asmens duomenys.

18. Pacientas (tėvai, globėjai) užpildytą prašymą pateikia asmens sveikatos priežiūros įstaigai, kurioje planuojama atliglioti implantavimo operaciją, o ši įstaiga persiunčia dokumentus VLK, vadovaudamasi Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijoje, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Žin., 2007, Nr. [94-3779](#)).

19. Gauti prašymai registruojami VLK kanceliarijoje bendra tvarka, vadovaujantis Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-118 (Žin., 2011, Nr. [88-4230](#)).

20. Prašymai, neatitinkantys Apraše nurodytų reikalavimų, grąžinami asmens sveikatos priežiūros įstaigai, kurioje planuojama atliglioti implantavimo operaciją, nurodant grąžinimo priežastį. Kopija pateikiama pacientui (tėvams, globėjams).

III. KOCHLEARINIO IMPLANTO, BAHA IMPLANTO, KLAUSOS SISTEMOS IR ATSARGINIO PROCESORIAUS ĮSIGIJIMO IŠLAIDŲ KOMPENSAVIMO

PROCEDŪRA

21. VLK vertina pacientų prašymus, konsiliumo išvadas bei priima sprendimą kompensuoti kochlearinio implanto, BAHA įsriegiamojo kaulinio implanto, vidurinės ausies klausos sistemos ir atsarginio procesoriaus įsigijimo išlaidas šių medicinos pagalbos priemonių bazine mis kainomis.

22. VLK, gavusi paciento (tėvų, globėjų) prašymą, per 20 darbo dienų išduoda garantinį raštą ASPI, o kopiją – pacientui (tėvams, globėjams), jei prašyme pateikiami duomenys atitinka Apraše nustatytus reikalavimus.

23. Garantinis raštas išduodamas ne ilgesniams kaip kalendorinių metų laikotarpiui, tačiau pacientas per 3 mėnesius nuo garantinio rašto gavimo dienos turi kreiptis į ASPI, kuriai išduotas garantinis raštas. Jei dėl tam tikrų priežasčių (pvz., ligos) nebuvvo atlikta implantavimo operacija, turi būti pakartotinai įvertintas kochlearinio implanto, BAHA implanto ar klausos sistemos implantavimo tikslumas Aprašo nustatyta tvarka. Jei dėl objektyvių priežasčių kalendorinių metų laikotarpiu nebuvvo atlikta operacija ir baigėsi garantinio rašto galiojimo laikotarpis, pacientas gali kreiptis į ASPI, dėl naujo garantinio rašto išdavimo visą konsiliumo išvados galiojimo laiką, o šiems pasibaigus – turi būti pateiktos naujos konsiliumo išvados.

24. Garantiniame rašte nurodoma:

24.1. paciento asmens duomenys;

24.2. pirmojo ar antrojo tipo kochlearinio implanto, BAHA implanto, klausos sistemos ar atsarginio procesoriaus bazine kaina;

24.3. kompensavimo laikotarpis;

24.4. asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kuriose atliekamos pirmojo ar antrojo tipo kochlearinio implanto, BAHA implanto, klausos sistemos implantavimo operacijos ar pritaikomi atsarginiai procesoriai;

24.5. įmonių, sudariusių sutartis su VLK dėl pacientų aprūpinimo pirmojo ar antrojo tipo kochleariniai implantaus, BAHA implantaus, klausos sistemomis ir atsarginiai procesoriai, adresai, telefono numeriai;

24.6. prašymo registracijos numeris;

24.7. garantinio rašto galiojimo laikotarpis.

25. Pacientas (tėvai, globėjai) privalo informuoti VLK, jei atsisako implantavimo operacijos garantiniame rašte nurodytoje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje

26. Įmonė rūpinasi kochlearinio implanto, BAHA implanto, klausos sistemos ir atsarginio procesoriaus priežiūra visą garantinį laikotarpį.

27. Kochlearinio implanto, BAHA implanto, klausos sistemos ir atsarginio procesoriaus įsigijimo išlaidos nekompensuojamos, jei:

27.1. įmonė, tiekianti kochlearinius implantus, BAHA implantus, klausos sistemas ir atsarginius procesorius, nėra sudariusi sutarties su VLK;

27.2. pacientui, negavusiam VLK garantinio rašto, implantuojamasis kochlearinis implantas, BAHA implantas ar klausos sistema arba pritaikomas atsarginis procesorius;

27.3. įmonė sutinka paciento pasirinktą kochlearinį implantą, BAHA implantą, klausos sistemą ir atsarginį procesorių pristatyti į asmens sveikatos priežiūros įstaigą pasibaigus pacientui (tėvams, globėjams) išduoto garantinio rašto galiojimo laikotarpiui.

28. Pacientui atlikus implantavimo operaciją, įmonė VLK pateikia šiuos dokumentus:

28.1. sąskaitą faktūrą;

28.2. kochlearinio implanto, BAHA implanto, klausos sistemos ar atsarginio procesoriaus pristatymą į asmens sveikatos priežiūros įstaigą patvirtinančius dokumentus (perdavimo–priėmimo aktą).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-747](#), 2020-04-07, paskelbta TAR 2020-04-08, i. k. 2020-07324

28¹. ASPI ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo implantavimo operacijos atlikimo dienos per Eilių ir atsargų valdymo informacinę sistemą pateikia VLK patvirtinimą apie pacientui atliktą implantavimo operaciją.

Papildyta punktu:

Nr. [V-747](#), 2020-04-07, paskelbta TAR 2020-04-08, i. k. 2020-07324

29. VLK, gavusi reikiamus dokumentus (PVM sąskaitą faktūrą, perdavimo–priemimo aktą, patvirtinimą apie atliktą operaciją), ne vėliau kaip per 60 dienų atsiskaito su įmone.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-747](#), 2020-04-07, paskelbta TAR 2020-04-08, i. k. 2020-07324

IV. PRIEMOKOS UŽ KOCHLEARINIŲ IMPLANTŲ, BAHĄ IMPLANTŲ, KLAUSOS SISTEMOS IR ATSARGINIO PROCESORIAUS TECHNOLOGINIUS YPATUMUS MOKĖJIMO TVARKA

30. Pacientas (tėvai, globėjai), savo iniciatyva pasirenkantis kochlearinių implantą, BAHĄ implantą, klausos sistemą ar atsarginį procesorių, kurių kainos dėl technologinių ypatumų yra didesnės nei sveikatos apsaugos ministro patvirtintos minėtų implantų, klausos sistemos ir atsarginio procesoriaus bazinės kainos, šių kainų skirtumą sumoka įmonei. Priemoka nekompensuojama PSDF biudžeto lėšomis.

31. Pacientas, pageidaujantis kitokio – brangesnio nei VLK kompensuojamo – kochlearinio implanto, BAHĄ implanto, klausos sistemos ar atsarginio procesoriaus, užpildo asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje jam numatoma atlikti implantavimo operaciją ar pritaikyti atsarginį procesorių, pateiktą prašymo implantuoti jo pageidaujamą kochlearinį implantą, BAHĄ implantą ar klausos sistemą arba pritaikyti atsarginį procesorių blanką. Šio prašymo blanko formą tvirtina ASPI vadovas. Paciento užpildytas ir pasirašytas prašymas įsegamas į paciento asmens sveikatos istoriją.

32. Užpildydamas ir pasirašydamas Aprašo 31 punkte nurodytą prašymą pacientas patvirtina, kad:

32.1. yra informuotas apie galimybę gauti nemokamą kochlearinį implantą, BAHĄ implantą, klausos sistemą ar atsarginį procesorių, kuriems priemoka netaikoma;

32.2. atsisako Aprašo 32.1 punkte nurodytos nemokamos priemonės ir renkasi pageidaujamą, brangiau kainuojančią kochlearinį implantą, BAHĄ implantą, klausos sistemą ar atsarginį procesorių;

32.3. yra informuotas, kad priemoka už jo pasirinktą kochlearinį implantą, BAHĄ implantą, klausos sistemą ar atsarginį procesorių nekompensuojama PSDF biudžeto lėšomis ir apie šios priemokos mokėjimo tvarką.

33. Pacientui pasirinkus brangiau kainuojančią kochlearinį implantą, BAHĄ implantą, klausos sistemą ar atsarginį procesorių, įmonė privalo pateikti išsamų jų funkcijų ir techninį aprašymą, apskaičiuoti paciento (tėvų, globėjų) pasirinkto brangesnio kochlearinio implanto, BAHĄ implanto, klausos sistemos ar atsarginio procesoriaus kainos ir bazinės kainos skirtumą ir pasirašytinai supažindinti pacientą (tėvus, globėjus) su šia informacija.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Draudžiama perduoti kochlearinį implantą, BAHĄ implantą, klausos sistemą ar atsarginį procesorių tretiesiems asmenims.

35. Įmonės ir paciento (tėvų, globėjų) ginčai dėl kochlearinio implanto, BAHĄ implanto, klausos sistemos ir atsarginio procesoriaus išdavimo nagrinėjami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

36. Paciento ir VLK ginčai nagrinėjami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

37. Įmonės ir VLK ginčai nagrinėjami sutartyje numatyta tvarka.

Kochlearinio implanto, BAHA įsriegiamojo kaulinio implanto, vidurinės ausies klausos sistemos ir atsarginio šių medicinos pagalbos priemonių procesoriaus įsigijimo išlaidų kompensavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo priedas

(Prašymo kompensuoti kochlearinio implanto, BAHA įsriegiamojo kaulinio implanto, vidurinės ausies klausos sistemos ir atsarginio šių medicinos pagalbos priemonių procesoriaus įsigijimo išlaidas formos pavyzdys)

Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriui
Europos aikštė 1, LT-03505 Vilnius

(pildo pacientas)

VARDAS, PAVARDĖ .....

Asmens kodas

Adresas .....

Telefonas .....

**PRAŠYMAS KOMPENSUOTI KOCHLEARINIO IMPLANTO, BAHA
ISRIEGIAMOJO KAULINIO IMPLANTO, VIDURINĖS AUSIES KLAUSOS
SISTEMOS IR ATSARGINIO ŠIU MEDICINOS PAGALBOS PRIEMONIU
PROCESORIAUS ĮSIGIJIMO IŠLAIIDAS**

20__m.____ d._____

(pildymo data ir vieta)

Prašau kompensuoti (pirmojo/antrojo tipo) kochlearinio implanto, BAHA įsriegiamojo kaulinio implanto, vidurinės ausies klausos sistemos, kochlearinio implanto atsarginio procesoriaus, BAHA įsriegiamojo kaulinio implanto atsarginio procesoriaus ar vidurinės ausies klausos sistemos atsarginio procesoriaus (*kas reikalinga, pabraukti*) įsigijimo išlaidas. Su Kochlearinio implanto, BAHA įsriegiamojo kaulinio implanto, vidurinės ausies klausos sistemos ir atsarginio šių medicinos pagalbos priemonių procesoriaus įsigijimo išlaidų kompensavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašu esu susipažinęs (-usi).

Paciento parašas (arba vieno iš tėvų, globėjų vardas, pavardė ir parašas) _____

(pildo gydytojų konsiliumas)

GYDYTOJŲ KONSILIUMO IŠVADOS

20__m.____ mén. __ d._____

(pildymo data ir vieta)

Klinikinė diagnozė (nustatymo data ir kodas pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtajį pataisytą ir papildytą leidimą (Australijos modifikaciją):
.....
.....
.....

Diagnostinių tyrimų (įskaitant radiologinius) rezultatai ir jų atlikimo data:

.....
.....
.....

Gydytojų specialistų konsultacijų išvados:

- gydytojų otorinolaringologų:
audiometrijos rezultatų įvertinimas:

.....
.....
.....

reabilitacijos, taikant klausos aparatus, efektyvumo įvertinimas:

.....
.....
.....
.....
.....

- vaikų ligų gydytojo ar vidaus ligų gydytojo:

.....

- gydytojo neurologo ar gydytojo vaikų neurologo:

.....

Vaiko raidos vertinimo patikrinimo rezultatai: .....

.....
.....
.....
.....

Gydytojų konsiliumo išvados:

.....
.....
.....

gydytojo otorinolaringologo vardas, pavardė, spaudas ir parašas:

.....

gydytojo otorinolaringologo vardas, pavardė, spaudas ir parašas:

.....

administracijos atstovo/padalinio vadovo vardas, pavardė, spaudas ir parašas:

.....

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-535](#), 2014-05-05, paskelbta TAR 2014-05-08, i. k. 2014-05234

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. vasario 29 d. įsakymo NR. V-164 "Dėl kochlearinio implanto, BAHA įsriegiamojo kaulinio implanto, vidurinės ausies klausos sistemos ir atsarginio šių medicinos pagalbos priemonių procesoriaus įsigijimo išlaidų kompensavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo bei šių medicinos pagalbos priemonių bazinių kainų tvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-1002](#), 2014-09-29, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13843

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. vasario 29 d. įsakymo Nr. V-164 "Dėl Kochlearinio implanto, BAHA įsriegiamojo kaulinio implanto, vidurinės ausies klausos sistemos ir atsarginio šių medicinos pagalbos priemonių procesoriaus įsigijimo išlaidų kompensavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo bei šių medicinos pagalbos priemonių bazinių kainų tvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-921](#), 2016-07-11, paskelbta TAR 2016-07-11, i. k. 2016-19761

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. vasario 29 d. įsakymo Nr. V-164 „Dėl Kochlearinio implanto, BAHA įsriegiamojo kaulinio implanto, vidurinės ausies klausos sistemos ir atsarginio šių medicinos pagalbos priemonių procesoriaus įsigijimo išlaidų kompensavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo bei šių medicinos pagalbos priemonių bazinių kainų tvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-1091](#), 2016-09-16, paskelbta TAR 2016-09-21, i. k. 2016-23857

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. vasario 29 d. įsakymo Nr. V-164 „Dėl Kochlearinio implanto, BAHA įsriegiamojo kaulinio implanto, vidurinės ausies klausos sistemos ir atsarginio šių medicinos pagalbos priemonių procesoriaus įsigijimo išlaidų kompensavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo bei šių medicinos pagalbos priemonių bazinių kainų tvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-422](#), 2017-04-13, paskelbta TAR 2017-04-19, i. k. 2017-06553

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. vasario 29 d. įsakymo Nr. V-164 „Dėl Kochlearinio implanto, BAHA įsriegiamojo kaulinio implanto, vidurinės ausies klausos sistemos ir atsarginio šių medicinos pagalbos priemonių procesoriaus įsigijimo išlaidų kompensavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo bei šių medicinos pagalbos priemonių bazinių kainų tvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-747](#), 2020-04-07, paskelbta TAR 2020-04-08, i. k. 2020-07324

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. vasario 29 d. įsakymo Nr. V-164 „Dėl Kochlearinio implanto, BAHA įsriegiamojo kaulinio implanto, vidurinės ausies klausos sistemos ir atsarginio šių medicinos pagalbos priemonių procesoriaus įsigijimo išlaidų kompensavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo bei šių medicinos pagalbos priemonių bazinių kainų tvirtinimo“ pakeitimo